

13DE ZITTING. — 28 DECEMBER.

43de ZITTING.

ZITTING VAN WOENSDAG 28 DECEMBER.

(GEOPEND TEN 2 1/2 URE.)

Mededeeling der benoeming van Commissien van Rapporteurs over verschillende wets-ontwerpen. — Beraadslaging over en aanneming van de wets-ontwerpen: 1°. tot bekrachtiging van provinciale belastingen; 2°. tot verhooging van het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1864. — Verslagen uitgebragt over onderscheidene wets-ontwerpen; bepaling van den dag der beraadslaging over de Wet op de Middelen.

Voorzitter: de heer **Philipse**.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 26 leden, te weten de heeren:

van Sasse van Ysselt, Smit, Schimmelpenninck van der Oije, Messchert van Vollenhoven, van Aylva van Pallandt, Verschoor, van Eysinga, Hengst, van Beeck Vollenhoven, van Nispen van Pannerden, Tonckens, Huydecoper van Maarsseveen, van der Heim van Duyvendijke, Cost Jordens, van der Lek de Clercq, Viruly, Hartzen, Blankenheym, van Andringa de Kempenaer, Boreel van Hogelanden, Michiels van Kessenich, van Swinderen, Bosch van Drakestein, Fransen van de Putte en Taets van Amerongen;

en de heer Minister van Binnenlandsche Zaken.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd.

De **Voorzitter** deelt mede dat door de afdeelingen tot rapporteurs over de navolgende wets-ontwerpen zijn benoemd:

over hoofdstuk IX der Staatsbegrooting voor 1865, de heeren Messchert van Vollenhoven, Schimmelpenninck van der Oije, van Andringa de Kempenaer en Blankenheym.

voor de algemeene beschouwingen over de Staatsbegrooting voor 1865, de heeren Tonckens, Cost Jordens, Boreel van Hogelanden, en van Beeck Vollenhoven.

Aan de orde is de behandeling van:

I. Het WETS-ONTWERP TOT BEKRACHTIGING VAN PROVINCIALE BELASTINGEN IN NOORDBRABANT.

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Thorbecke**, Minister van Binnenlandsche Zaken. [Deze rede zal nader worden medegedeeld.] I.

De beraadslaging wordt gesloten.

De wets-ontwerpen tot bekrachtiging van belastingen in de provincien: Noordbrabant (3), Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Friesland (4), Overijssel, Groningen (3) en Drenthe, worden met algemeene (26) stemmen aangenomen.

II. Het WETS-ONTWERP TOT VERHOOGING VAN HOOFDSTUK V DER STAATSBEGROOTING VOOR 1864.

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Thorbecke**, Minister van Binnenlandsche Zaken. [Deze rede zal nader worden medegedeeld.] II.

De beraadslaging wordt gesloten.

Het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1864, in stemming gebragt, wordt met algemeene (26) stemmen aangenomen.

De **Voorzitter** deelt nog mede dat de Commissien van Rapporteurs gereed zijn met hare *Verslagen* over de navolgende wets-ontwerpen:

tot vaststelling der Wet op de Middelen, behoorende tot de Staatsbegrooting voor 1865, en

tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor den aanleg van Staatsspoorwegen, dienst 1865.

Wordt besloten om die stukken te doen drukken en aan de leden rond te deelen; om de beraadslaging over het eerstgenoemde ontwerp te doen plaats hebben op aanstaanden Vrijdag, des namiddags ten 2 ure, en om die over het laatstgenoemde nader te bepalen.

Niets meer voor heden aan de orde zijnde, wordt de Vergadering gescheiden.

VERBETERING.

In de zitting van den 21sten December jl., bladz. 35, bij het opgegevene omtrent het adres van jhr. M. Salvador, is daarin het woord „doelmatiger” gebruikt. Dit moet zijn „doelmatige.”

13DE ZITTING. — 28 DECEMBER.

(SUPPLEMENTBLAD.)

REDEVOERINGEN, *uitgesproken door den heer Thorbecke, Minister van Binnenlandsche Zaken, in de zitting van den 28sten December 1864.*

[Zie bladz. 57.] I.

[Wetsontwerp tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Noordbrabant.]

Mijnheer de President, het verlangen, blijkens paragraaf 1 van het Verslag door verschillende leden eener afdeeling geuit, is ook het verlangen van het Gouvernement. » Zij wenschten der Regering in overweging te geven, om ook voor de overige provincien, voor zooverre aldaar tolgelden geheven worden, en voor alle soortgelijke heffingen van wege het Rijk, het beginsel in toepassing te brengen, volgens hetwelk de bekrachtiging door de wet gevorderd wordt." De Minister zal niet aarzelen het beginsel algemeen in te voeren, voor zooveel van hem afhangt. Ik behoef der Vergadering toch niet te herinneren dat de regeling van provinciale belastingen in de eerste plaats afhangt van de provinciale Staten, en dat de Regering in dat opzigt niets anders kan doen dan bij goedkeuring het voorbehoud te stellen dat de wet bekrachtige.

In de tweede plaats stelden enkele leden de vraag: » of de Regering wel bedacht is geweest op de bezwaren, welke er voortvloeijen uit het niet opnemen onder de vrijstellingen in de wetsvoorstellen n°. 2 en n°. 3 van de voertuigen, die bij de hand- en spandiensten worden gebezigt tot transport van materialen voor het onderhoud van gemeentewegen."

Het is regel, ook bij het Rijk, zoodanigen vrijdom alleen voor diensten ten behoeve van den weg zelven, waar de tol geheven wordt, te verleen. Hier hebben wij enkel te doen met provinciale wegen, niet met gemeentewegen.

Daarbij komt dat wanneer al bij provinciale wegen vrijdom, als de begeerde, te pas kwam, de provinciale Staten dien moesten bepalen. De Regering kan de verordening slechts goed- of afkeuren, niet amenderen.

[Zie bladz. 57.] II.

[Wetsontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1864.]

In de eerste paragraaf van het Verslag wordt eene opmerking gemaakt » naar aanleiding van hetgeen door den Minister aan het slot der Memorie van Toelichting van dit wetsontwerp is medegedeeld, over het benoodigd doch niet beschikbaar zijn van gelden tot herstel van stormschade aan de calamiteuse polders." De uitdrukking in de Memorie van Toelichting gebezigt is wellicht onvolledig. Zooveel is zeker, dat noch de werken die tot het gewoon onderhoud betrekking hebben, noch die welke moeten dienen om geleden stormschade te herstellen, zijn verschoven. Hetgeen uitgesteld is, kon uitgesteld worden, zoo als werken tot verbetering.

Het is wel waar wat in de eerste paragraaf wordt gezegd, dat werken tot verbetering tijdig moeten worden gemaakt, maar dit neemt niet weg dat zij op de gelegenheid en de middelen moeten wachten.

» Bij het art. 188 *bis* zegt de tweede paragraaf, dat het toekennen van wachtgelden aan ambtenaren, die van Staatswege pensioen genieten, naar het gevoelen van eenige leden strijdig is met het beginsel waarvan men bij de instelling van wachtgeld is uitgegaan."

De Minister is van het gevoelen der leden; het is in geen deele regelmatig, dat iemand wachtgeld gelijktijdig met pensioen geniet; en ik zou mij ook het regt niet hebben toegekend, tot verleening van dit wachtgeld eene voordragt aan den Koning te doen; ik heb de vraag aan den wetgever onderworpen. De Kamer zal beslissen. De vraag scheen mij billijk. Hier bestaat een geheel bijzonder geval; de twee ambtenaren, waarvan hier alleen sprake kan wezen, voormalige ambtenaren bij de Delftsche Akademie, waren toen reeds in het genot van pensioen. Kon men nu die twee personen, jaren lang aan de Akademie werkzaam, voorbijgaan, die evenzeer diensten bij die instelling hadden bewezen als anderen, voor wie de Regering eene billijke tegemoetkoming in hunnen niet gunstigen toestand meende te mogen vragen?